

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/228/2022
Identifikačné číslo spisu:	7115206410
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7115206410.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti PV Solarsys, s. r. o., Ruskov 415, IČO: 44 294 972, zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kočkom, Košice, Timonova 13 proti žalovanej obchodnej spoločnosti Východoslovenská distribučná, a. s., Košice, Mlynská 31, IČO: 36 599 361, zastúpenej advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS, ADVOKÁTI s. r. o., Bratislava, Dunajská 32, o zaplatenie 740,19 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 25C/135/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. mája 2022 sp. zn. 9Co/107/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 5. decembra 2019 č. k. 25C/135/2015-382 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 740,19 eur s príslušenstvom voči žalovanej (výrok I.). Návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol (výrok II.). Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške (výrok III.).

1.1. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že žalobkyňa je vlastníkom a prevádzkovateľom zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie - elektrárne s fotovoltickým zdrojom, nachádzajúcej sa v katastrálnom území Rozhanovce (fotovoltická elektráreň), na základe Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti č. 0289/2011/E/PT zo dňa 27. júna 2011, vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví o začiatku výkonu činnosti podľa § 5 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou je výroba a dodávka elektriky vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1MW.

1.2. Dňa 9. decembra 2014 bola uzatvorená Zmluva o dodávke elektriny, prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku č. OZE-292-2011-15, medzi žalobkyňou, ako výrobcou elektriny z obnoviteľných

zdrojov energie s právom na podporu, spoločnosťou Východoslovenská energetika, a. s. Košice ako odberateľom a žalovanou, ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy, predmetom ktorej bol záväzok výrobcu dodať odberateľovi elektrinu v zmysle zákona o podpore a odovzdať údaje o vyrobenej elektrine podľa ustanovení Prevádzkového poriadku PDS, okrem iného jej predmetom bol aj záväzok prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a spôsobom uvedeným v zmluve zaplatiť výrobcovi doplatok podľa cenového rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vydaného výrobcovi. Faktúrou č. VF/20150027 žalobkyňa fakturovala žalovanej sumu 740,19 eur na základe Zmluvy OZE-292-2011-15 za dodávku elektrickej energie za január 2015, ktorej splatnosť faktúry mala nastať 24. februára 2015.

1.3. Oznámením z 15. decembra 2014 žalovaná oznámila žalobkyni nemožnosť uplatnenia si podpory pre kalendárny rok 2015, keďže v roku 2014 nedošlo k splneniu všetkých zákonných náležitostí, konkrétne podmienok ustanovených v § 4 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysokoúčinnnej kombinovanej výrobe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“). Žalobkyňa v priebehu konania trvala na tom, že splnila všetky podmienky vyplývajúce z § 4 zákona č. 309/2009 Z. z. Zdôraznila, že pri uplatnení podpory postupovala v súlade so zákonom, i s postupom ÚRSO zverejneným na webovom sídle dňa 14. januára 2015 a teda svoju povinnosť splnila včas, ak oznámenie o uplatnení práva na podporu vrátane oznámenia predpokladaného množstva dodanej elektriny podala na pošte dňa 15. augusta 2014.

1.4. V konaní sa stala spornou skutočnosť, či lehota vyplývajúca z § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. je lehotou hmotnoprávnou, resp. lehotou procesnoprávnou a teda, či žalobkyňa túto lehotu dodržala, ak oznámenie o uplatnení práva na podporu vrátane oznámenia predpokladaného množstva dodanej elektriny podala na pošte dňa 15. augusta 2014. Súd prvej inštancie aplikáciou ustanovení § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. c), § 4 ods. 2 písm. c), § 4 ods. 3, § 18e ods. 1 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2014 (ďalej aj „Zákon o podpore OZE“) dospel k záveru, že nárok žalobkyne nie je dôvodný, preto žalobu zamietol.

1.5. Pri skúmaní otázky, či žalobkyňa ako výrobca elektriny s právom na podporu splnila riadne a včas oznamovaciu povinnosť voči žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zák. č. 309/2009 Z. z., so zodpovedaním ktorej súvisí nárok žalobkyne na vyplatenie podpory za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie súd prvej inštancie vychádzal z názoru, vysloveného v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2019 sp. zn. IV. ÚS 491/2018, o povahe zákonom stanovenej lehoty na splnenie oznamovacej povinnosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., poukazujúc i na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 50/2015 z 22. marca 2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2019 sp. zn. 2Obdo/18/2018. Vychádzajúc z uvedenej judikatúry posúdil lehotu ako hmotnoprávnou, preto je povinnosťou výrobcu elektriny najneskôr v posledný deň hmotnoprávnej lehoty, t. j. v danom prípade 15. augusta splniť zákonom uvedené povinnosti. Za rozhodujúci moment pre uplatnenie podpory je potrebné považovať moment doručenia prejavu vôle prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, nakoľko až od tohto momentu sa takýto jednostranný právny úkon výrobcu stáva perfektným a nadobúda spôsobilosť spôsobovať účinky, ktoré s takýmto prejavom vôle zákon spája.

1.6. V danom prípade bolo medzi stranami sporu nesporné, že predpokladanú ročnú charakteristiku dodávky vyrobenej elektriny v roku 2015, ako aj oznámenie o uplatnení podpory v roku 2015 žalobkyňa doručovala žalovanej ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy podaním zo dňa 12. augusta 2014, podaným na pošte dňa 15. augusta 2014, pričom zásielka sa dostala do sféry žalovanej (až) dňa 18. augusta 2014. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že žalobkyňa z dôvodu včasného nesplnenia povinnosti uvedenej v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. stratila nárok na podporu podľa ods. 1 písm. c) spomínaného zákona na rok 2015. V súvislosti s návrhom žalobkyne na prerušenie konania podľa § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti v inom konaní s rovnakým uplatneným nárokom, dospel prvoinštančný súd k záveru, že nie je daný dôvod na prerušenie konania, nakoľko otázku, či je povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. na rok 2015 splnená podaním zásielky na poštovú prepravu dňa 15. augusta 2014, je súd

schopný posúdiť bez prerušenia konania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal plný nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 10. mája 2022 sp. zn. 9Co/107/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP (výrok I.), žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v celom rozsahu (výrok II.). Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku, na ktoré odkázal a dodal, že súd prvej inštancie správne vyložil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. a dospel k správne záveru o tom, že žalobkyňa si nesplnila povinnosť vyplývajúcu z tohto zákonného ustanovenia, keď k 15. augustu 2014 ako výrobca elektriny s právom na podporu, neoznámila prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 309/2009 Z. z., vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, aby nestratila právo na odber a doplatok pre nasledujúci rok, t. j. pre rok 2015. Odvolací súd mal za to, že predložku „k“ nie je možné vykladať tak, že táto predurčuje procesnoprávny charakter lehoty, keďže takýto gramatický výklad právnej normy § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. podaný žalobkyňou, nie je ústavné súladný, poukazujúc na výklad spomínaného zákonného ustanovenia v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. februára 2020, sp. zn. II. ÚS 52/2020 a v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. novembra 2019 sp. zn. 3Obdo/72/2019, z 24. júna 2020 sp. zn. 3Obdo/116/2019 a z 27. júla 2021 sp. zn. 1Obdo/27/2020. Právna otázka nastolená odvolateľkou, či slovné spojenie „k 15. 8.“ stanovuje lehotu alebo je vyjadrením času, ku ktorému má úkon zodpovedať skutkovému stavu už bola v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít riešená so záverom, že sa jedná o lehotu hmotnoprávnu. Správne preto súd prvej inštancie postupoval, pokiaľ žalobu zamietol, keď mal za to, že žalobkyňa neuplatnila včas voči žalovanej ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy notifikačnú povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. na rok 2015, čo bola povinná urobiť k 15. augustu 2014, t. j. najneskôr do 15. augusta 2014.

2.1. Odvolací súd považoval za správny i záver súdu prvej inštancie, že v danom prípade nebol dôvod pre prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho iného súdneho konania, keďže si vedel vyriešiť otázku významnú pre jeho rozhodnutie v tomto konaní aj sám a nebolo potrebné vyčkávať na iné rozhodnutie, čo nebolo ani hospodárne. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyni.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalobkyňa (ďalej aj „dovolaťka“) podala dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňovala ustanovením § 421 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Uviedla, že Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil s odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. IV. ÚS 491/2018, PL. ÚS 50/2015 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/18/2018 a 3Obdo/72/2019, 3Obdo 116/2019 a 1Obdo 27/0020 (ods. 34 a 35), pričom právny názor odvolacieho súdu v napádanom rozsudku a právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uvedených rozhodnutiach sú v rozpore s názormi odvolacieho súdu vo viacerých veciach, v ktorých Krajský súd v Košiciach považoval povinnosť výrobcu elektriny z OZE podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. za splnenú podaním zásielky na poštovú prepravu 15. augusta 2014, ako aj v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreným v inom jeho neskoršom rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/82/2019 z 30. júna 2020, ktorým bol dovolacím súdom potvrdený postup žalobkyne v súlade s právom, teda postup, ktorým došlo k riadnemu splneniu povinnosti, t. j. podaním zodpovedajúcej zásielky na poštu dňa 15. augusta. Žalobkyňa mal za to, že odkaz Krajského súdu v Košiciach na rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobnej právnej veci nezbavuje odvolací súd povinnosti riadne a presvedčivo odôvodniť svoje rozhodnutie. Podľa názoru žalobkyne nie je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 2Obdo/18/2018, 3Obdo/72/2019, 3Obdo 116/2019 a 1Obdo 27/2020 ustálený, keď existuje aj opačný právny názor, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/82/2019.

3.1. Žalobkyňa namietala nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom v otázke výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z.. Pokiaľ zákonodarca použil predložku „k“ neznamená to, že by uplatnenie podpory na rok 2015 vrátane predpokladanej ročnej charakteristiky vyrobenej elektrickej energie muselo byť oznámené „do“ 15.8.2014 žalovanej ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy a Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO). Aj v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie i rozhodnutia odvolacieho súdu v predmetnej veci boli žalobkyni a jej právnomu zástupcovi známe rozhodnutia súdov v obdobných právnych veciach, ktoré považovali povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. za splnenú aj v prípade, ak bolo oznámenie o uplatnení podpory a predpokladané množstvo elektriny na rok 2015 odovzdané na poštovú prepravu 15. augusta 2014. V tejto súvislosti uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu z 10. mája 2022 sp. zn. 9Co/170/2020 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Obdo/18/2018, 3Obdo/72/2019, 3Obdo 116/2019 a 1Obdo 27/2020, na ktoré odvolací súd odkazuje, sú v rozpore s princípom materiálnej pravdy a nedostatočne reagujú na argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa stability súdnych rozhodnutí, princípu právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere a v ktorých vec nesprávne právne posúdili aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne ohľadom obchodných zvyklostí a zanedbania všeobecnej prevenčnej povinnosti a zakročovacej povinnosti zo strany žalovanej a Východoslovenskej energetiky, a. s. a aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne ohľadom rozdielu medzi „zánikom práva“ a „nemožnosťou uplatniť si právo“ na podporu ako aj pokiaľ ide o skutočnosť, že zmluvný vzťah medzi žalobkyňou, žalovanou a Východoslovenskou energetikou, a. s. trval aj v r. 2015 a ani cenové rozhodnutia ÚRSO neboli zrušené ani zmenené.

3.2. Žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania odôvodňovala i ustanovením § 420 písm. f) CSP, mala teda za to, že súd (odvolací) mu nesprávnym procesným postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V bližších podrobnostiach odvolaciemu súdu vytýkala nedostatočné vysporiadanie sa s jej odvolacou argumentáciou, týkajúcou sa najmä nejednoznačnej formulácie v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. „k 15. augustu“, ktorá pripúšťa rôzny výklad a je v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá zohľadňuje princíp právnej istoty a z ktorej vyplýva, že v prípade neurčitej právnej normy, ktorá pripúšťa rôzny výklad, je potrebné uprednostniť výklad v prospech žalobcu a lehotu je potrebné považovať za zachovanú, bez ohľadu na jej povahu. Ďalej namietala, že odvolací súd sa zaoberal iba otázkou či ide o hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu lehotu, avšak vôbec sa nevysporiadal s argumentmi žalobkyne a ani s rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/171/2018, 2Cob/19/2018, 3Cob/96/2016, 4Cob/11/2017 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/82/2019, ktoré jednoznačne vyjadrili právny názor, podľa ktorého bola lehota v predmetnej veci zachovaná bez ohľadu na procesnoprávny a alebo hmotnoprávny charakter tejto lehoty. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno zistiť prečo považoval uvedený právny názor za nesprávny, preto ide o nedostatočne odôvodnené, arbitrárne až prekvapivé rozhodnutie, ktoré zasiahlo do práva žalobkyne na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Žalobkyňa žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal je náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

4. Žalovaná vo vyjadrení dovolaniu žalobkyne uviedla, že odvolací súd vecne správne potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom postupoval plne súladne so zákonom resp. so zaužívanou praxou príslušných justičných autorít. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku) žalovaná, odkazujúc na existujúcu ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu mala za to, že prípustnosť dovolania žalobkyne je v tomto prípade vylúčená. Zdôraznila, že napadnutý rozsudok súdu druhej inštancie v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie sú dostatočne zdôvodnené a je z nich zrejmé, akými úvahami sa sudy nižších inštancií riadili a aké právne normy na zistený skutkový stav aplikovali. V súvislosti so žalobkyňou vymedzeným dôvodom prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP žalovaná zdôraznila jeho neprípustnosť a to priamo s poukazom na zákonnom predpokladanú neprípustnosť dovolania, pre daný typ sporu a to vzhľadom k jeho hodnote (§ 422 ods. 1 písm. a) CSP). Žalovaná dovolací súd žiadala, aby žalobkyňou podané dovolanie ako neprípustné odmietol, prípadne ak by ho dovolací súd považoval

za prípustné, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania žalovanej v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

12. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

13. Ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

14. V danom prípade sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala peňažného plnenia vo výške 740,19 eura s príslušenstvom a nakoľko dovolanie podala z dôvodu tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia vecí odvolacím súdom, bolo potrebné ustáliť, či prípustnosť dovolania neobmedzuje výška sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. Na túto vec je potrebné aplikovať ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je prípustnosť dovolania vo vzťahu k napadnutému výroku odvolacieho súdu o peňažnom plnení limitovaná desaťnásobkom minimálnej mzdy. Vo veci nemožno aplikovať ustanovenie § 422 ods. 1 písm. b) CSP (ktoré stanovuje majetkový cenzus na dvojnásobok minimálnej mzdy), nakoľko nejde o spor s ochranou slabšej strany.

15. Posudzujúc prípustnosť dovolania s ohľadom na splnenie podmienky stanovenej v § 422 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd zistil, že žaloba bola podaná na súde prvej inštancie 16. marca 2015 a výška minimálnej mzdy v roku 2015 bola nariadením vlády č. 297/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2015 ustanovená na sumu 380 eura za mesiac. Desaťnásobok tejto sumy je 3 800 eura. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa tak týka peňažného plnenia neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby.

16. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd neskúmal, či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobkyne nepristúpil ani k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

17. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

18. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne v tejto časti ako procesne neprípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP v spojení s § 422 ods. 1 písm. a) CSP.

19. Najvyšší súd však v tejto súvislosti dopĺňa, že otázka nesprávneho právneho posúdenia namietaného dovolateľom, a to v časti týkajúcej sa výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., konkrétne výkladu povahy lehoty „k 15. augustu“, bola už opakovane riešená v rozhodovacej praxi

najvyššieho súdu a prijatím a publikovaním uznesenia najvyššieho súdu z 27. augusta 2019, sp. zn. 2Obdo/18/2018, v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 58/2020 vyjadril najvyšší súd vôľu, aby predmetné rozhodnutie bolo zaradené medzi judikatúru najvyššieho súdu. Právna veta k predmetnému rozhodnutiu bola prijatá v nasledujúcom znení: „Výrobca elektriny má právo uplatniť si právo na podporu na nasledujúci kalendárny rok len v prípade, ak najneskôr do 15. augusta doručí prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy oznámenie podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby v znení účinnom do 31. decembra 2018. Pre dodržanie lehoty a pre zachovanie práva na podporu za nasledujúci kalendárny rok tak nepostačuje, ak výrobca elektriny odovzdá predmetné oznámenie adresované prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy na poštovú prepravu v posledný deň zákonom určenej lehoty (t. j. 15. augusta)“. Závery predmetného uznesenia najvyššieho súdu boli podrobené aj prieskumu ústavnosti, pričom ústavný súd uznesením zo 6. februára 2020 sp. zn. II. ÚS 52/2020 ústavnú sťažnosť odmietol. Najvyšší súd poukazuje zároveň aj na ďalšie rozhodnutia, a to uznesenia najvyššieho súdu z 20. novembra 2019 sp. zn. 3Obdo/72/2019, z 24. júna 2020 sp. zn. 3Obdo/116/2019 a z 30. novembra 2021 sp. zn. 4Obdo/90/2020, ktoré pokračovali v rozhodovacej praxi nastolenej uznesením najvyššieho súdu z 27. augusta 2019 sp. zn. 2Obdo/18/2018.

20. V preskúmvanej veci žalobkyňa v podanom dovolaní uplatnila i dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a naplnenie ktoré videl v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko súd sa dostatočne nevysporiadal s jej zásadnou právnou argumentáciou, nedostatočne reagoval na argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa nejednoznačnej formulácie v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. „k 15. augustu“ pripúšťajúcej rôzny výklad, ďalej na argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa princípu materiálnej pravdy a stability súdnych rozhodnutí, princípu právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere žalobkyňou, nedostatočne sa vysporiadal s argumentáciou ohľadom rozdielu medzi „zánikom práva“ a „nemožnosťou uplatniť“ si právo na podporu ako aj so skutočnosťou, že zmluvný vzťah trval a Cenové rozhodnutia ÚRSO nebolo zrušené ani zmenené, nedostatočne sa vysporiadal s argumentáciou žalobkyne týkajúcou sa skutočnosti, že k splneniu povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore došlo včas iným spôsobom ako podaním zásielky na poštovú prepravu 15. augusta 2014.

21. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

22. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

23. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

24. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty žalobkyne odvolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobkyňa preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

25. V danom prípade odvolací súd jasným, zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom vysvetlil podstatné dôvody, pre ktoré potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vysvetlil z akého dôvodu sa priklonil k záveru o hmotnoprávnej povahe lehoty upravenej v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. a to i s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a ústavného súdu. Je v súlade s princípom právnej istoty (čl. 2 CSP), aby všeobecné súdy rešpektovali a rozhodovali v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít, ktorá sa týka výkladu tej istej právnej normy, ktorej výklad bol sporný aj v tu posudzovanej veci. Len samotná skutočnosť, že predmetné ustanovenie podľa názoru dovolateľky pripúšťa rôzny alebo protichodný výklad neznamená, že odvolací súd prijatím jednej z možností výkladu tohto ustanovenia neposkytol žalobkyni dostatočnú odpoveď. Odvolací súd sa výkladom predmetného ustanovenia zaoberal a uviedol na základe akých dôvodov dospel k záveru o hmotnoprávnej povahe lehoty. Skutočnosť, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nezodpovedá predstavám dovolateľky sama osebe neznamená nedostatočné odôvodnenie takého rozhodnutia, prípadne jeho arbitrárnosť.

26. Vo vzťahu k dovolacej námietke žalobkyne, týkajúcej sa nedostatočného vysporiadania sa odvolacím súdom s otázkou výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., má odvolací súd za to, že ide o vyslovenie nesúhlasu žalobkyne so samotným právnym posúdením veci a nezodpovedá vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd vzhľadom na neprípustnosť dovolania z dôvodu majetkového cenzu opakuje, že nepristúpil ani k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Rovnako postupoval i v prípade ďalších námietok žalobkyne, týkajúcich sa právneho posúdenia veci, a to výkladu právnej normy § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. (nedostatočná reakcia súdu na argumentáciu týkajúcu sa nejednoznačnej formulácie § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., rozpor rozhodnutia s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu a ústavného súdu pri neurčitej právnej norme, ktorá pripúšťa rôzny výklad, nedostatočná reakcia na argumentáciu žalobkyne ohľadom materiálnej pravdy, stability súdnych rozhodnutí a princípu právnej istoty, nedostatočné vysporiadanie sa s argumentáciou ohľadom rozdielu medzi „zánikom práva“ a „nemožnosťou uplatniť“ si právo na podporu ako aj so skutočnosťou, že zmluvný vzťah trval a Cenové rozhodnutia ÚRSO nebolo zrušené ani zmenené, nedostatočné vysporiadanie sa s argumentáciou

týkajúcou sa skutočnosti, že k splneniu povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore došlo včas iným spôsobom ako podaním zásielky na poštovú prepravu 15. augusta 2014).

27. V prípade námietky, že odvolací súd porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces a na súdnu ochranu tým, že sa zaoberal iba otázkou či ide o hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu lehotu, avšak vôbec sa nevysporiadal s jej argumentmi a ani s rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach (uvedenými v bode 3.2. odôvodnenia tohto rozhodnutia) a s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/82/2019, ktoré jednoznačne vyjadrili právny názor, podľa ktorých je lehota zachovaná bez ohľadu na procesnoprávny a alebo hmotnoprávny charakter tejto lehoty a to s ohľadom na nejednoznačnú formuláciu „k 15.8.“, dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa adekvátne venoval otázke výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., pričom vychádzal zo záverov uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/18/2018. V uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/82/2019, na ktoré opakovane poukazuje dovolateľka (ktorým bolo odmietnuté dovolanie žalovaného uplatnené pre vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP), najvyšší súd nevyslovil právny názor na povahu lehoty upravenej v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z., ktorý by bol odchylný od právneho názoru vysloveného v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/18/2018 a na ktorý by odvolací súd bol v napadnutom rozhodnutí povinný reagovať. Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že nálezom ústavného súdu z 10. novembra 2022, sp. zn. III. ÚS 439/2022, ústavný súd rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2020, sp. zn. 2Obdo/82/2019 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 27. marca 2019, sp. zn. 2Cob/171/2018, bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a obe rozhodnutia ústavný súd zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

28. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namietala, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

29. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.